

**MEANDRAMI
KULTURY**

Klaudia Stępień

(dziennikarstwo i komunikacja społeczna)

„Sky Boy” w ujęciu Hany Walker-Brown

*Serce obawia się cierpień [...]
Powiedz mu, że strach przed cierpieniem
jest straszniejszy niż samo cierpienie.
I że żadne serce nie cierpiało nigdy,
gdy sięgało po swoje marzenia...*
Paulo Coelho, Alchemik

Hana Walker-Brown to brytyjska dziennikarka, dokumentalistka, kompozytorka dźwięku oraz producentka radiowa i wykonawcza słuchowisk typu Audible, która kilkakrotnie otrzymała wiele cenionych i prestiżowych nagród radiowych. Dziennikarka skupia się na tworzeniu materiałów dźwiękowych, które charakteryzują się kreatywnością, wrażliwością oraz różnorodnością tematyczną. Treść „audialnych opowiadań” jest przedstawiona w interesujący sposób, ponieważ Hana Walker-Brown wykorzystuje wiele technik radiowych. Dziennikarka nie boi się łączyć różnych odmian narracyjnych i efektów dźwiękowych, które uwypuklają i scalają całość zdarzeń świata przedstawionego. Hana Walker-Brown komponuje materiały dźwiękowe dla wielu stacji radiowych, w tym dla Falling Tree Productions, Radio Wolfgang, BBC Radio 3, BBC Radio 4 oraz BBC World Service. Dziennikarka elastycznie pracuje nad każdym gatunkiem radiowym, zarówno

nad *feature*, jak i podcastingem. Tytułowa produkcja *Sky Boy* została przygotowana dla brytyjskiej stacji radiowej BBC Radio 3, która jest przeznaczona do odbiorców tzw. kultury wysokiej. W ramówce stacji radiowej przeważa głównie muzyka poważna oraz produkowane przez BBC słuchowiska.

Sky Boy to przykład tak zwanego *feature*, który jest gatunkiem radiowym wypowiedzi artystycznej w konwencji reporterskiej. *Feature* dociera do wnętrza bohatera, który przybliżając swoje uczucia i emocje, odkrywa głębię wewnętrznych myśli, doświadczeń i przeżyć, będących nieodłącznym elementem życia każdego z nas. Choć pod wieloma względami zbliża się do

Hana Walker-Brown

literatury i filmu, to posługuje się elementami zaczerpniętymi głównie z dziennikarstwa, poezji, sztuk wizualnych, psychologii czy antropologii. *Feature* jest wysublimowaną formą radiową, która pozwala na jednoczesne przedstawienie bohatera/ów wraz z uporządkowaną i atrakcyjną stroną radiową, która jest zapewniona przez dbałość o każdy szczegół.

Głównym bohaterem *feature* *Sky Boy* jest Matt Costain – akrobata powietrzny, który specjalizuje się w ewolucjach wykonywanych na trapezie i uprząży, a przygodę z gimnastyką akrobatyczną rozpoczynał w kilku cyrkach i na imprezach kulturalnych w Wielkiej Brytanii i na całym świecie. Główny

bohater *feature* jest także aktorem, który złączył swoją przyszłość z teatrem fizycznym, wizualnym oraz zespołowym. Mężczyzna to linoskoczek, który śmiało podejmuje każde wyzwanie i nie boi się spełniać swoich marzeń. Bohater mówi: „Przypuszczam, że to odwrotna strona bycia prawdziwym, chodzi o latanie w obliczu rzeczywistości i mówienie ha! Widzisz? Zobacz, co mogę zrobić? Zobacz, co możemy zrobić? Zobacz, co można zrobić? Nie tylko fizycznie tutaj, ale jak metafora, jako oświadczenie życia jako radość życia, jako życie”. Na podstawie tej wypowiedzi możemy stwierdzić, że bohater dąży do wyznaczonych celów i przekracza niemożliwe dla przeciętnego człowieka granice poznania ludzkich możliwości. Wypowiedzi głównego bohatera są uzupełnione wypowiedziami innych bohaterów, w tym: Adi Andreia, Hitomi Sakamoto oraz Evelyn Quek, które wzajemnie się przeplatając, tworzą mozaikę ludzkich pragnień, marzeń i ambicji. W *Sky Boyu* Hana Walker-Brown umieściła elementy muzyki akustycznej, która tworzy subtelny oraz wyjątkowy klimat pracy nad zgromadzonym materiałem. Oprawa dźwiękowa głównej fabuły posiada liczne modyfikacje dźwiękowe i słowne, które dla nieuważnego słuchacza mogą okazać się abstrakcyjne i zwodnicze. Na tło otoczenia składa się m.in. dźwięk sygnału wybieranego numeru telefonu, melodia płynąca z muzycznej szkatułki czy kolejne dźwięki docierające z gitary. Granice, które są wyznaczane przez pojawienie się kolejnych wypowiedzi bohaterów zacierają się, będąc na pograniczu fantazji, wyobraźni i marzeń sennych.

Dziennikarka Hana Walker-Brown w fascynujący sposób przedstawia obraz życia akrobaty, rozpięty między fikcjonalnym światem a realną rzeczywistością. Marzenia senne bohatera są jak trajektoria, która pod wpływem emocji zmienia swój bieg. Jedna z drugoplanowych bohatererek

feature Sky Boy – Hitomi Sakamoto jest psychoanalitykiem i terapeutką, która odkrywa przed słuchaczami siłę umysłu, dzięki któremu człowiek jest w stanie wznieść się na niewyobrażone wyżyny ludzkiego poznania. Kobieta, prowadząc warsztaty z uczestnikami, może przed nimi odkrywać kolejne elementy samopoznania oraz poszukiwania tego, co jest nieznane, ale wciąż budzi w nas tajemnicze i namiętne uczucia. Podczas sesji uczestnicy opowiadają o swoich przeżyciach, a kolejne wypowiedzi są komentowane przez prowadzących spotkania. Podczas warsztatów panuje swobodna atmosfera, która opiera się na rozmowie oraz na wymianie poglądów między uczestnikami a prowadzącymi. Elementem powracającym w trakcie trwania seansu jest melodia płynąca z muzycznej szkatułki. Prawdopodobnie w ten sposób autorka *Sky Boya* zamierza wzbudzić w nas poczucie bycia ponownie dzieckiem. Przed pójściem spać dzieci słyszą podobną melodię usypiającą, która jest włączana przez troskliwych rodziców. Główny bohater, Matt Costain, stwierdza, że latanie jest pewnym stanem umysłu i ciała, za pomocą którego może przenieść się do innego, ale wciąż żywego i wyraźnego świata. Spadanie i upadek odgrywają kluczową rolę w *Sky Boyu*, ponieważ stanowią nieodłączny element każdego latania. Wyobraźnia uczestników sesji terapeutycznych doprowadza ich do nieodłącznego poczucia wycofania i wyizolowania. Dziennikarka Hana Walker-Brown postanowiła ponadto zamieścić w *Sky Boyu* formę audialną fragmentu z filmu *Dyktator* z 1940 roku, w którym odtwórca głównej roli Charlie Chaplin wygłasza swoje przemówienie. Aktor za pomocą założonej symbolicznej maski roli obnaża ludzi z ludzkich przywar, a zarazem nawołuje ich do opamiętania się i zmiany swojej postawy. Stwierdza, że „Wy nie jesteście bydłem, nie jesteście

maszynami, jesteście ludźmi! [...] Macie prawdziwą miłość w waszym człowieczeństwie i w waszych sercach”. Mężczyzna przekonuje odbiorcę do odkrycia w sobie potrzeby wywalczenia wolności i spełniania swoich marzeń, celów oraz pragnień. Tym samym w *Sky Boyu* uwidacznia się linia czasowa, w której są ujęte trzy wątki – historia głównego bohatera, Matta Costaina, sesje terapeutyczne psychoanalityków oraz fragment dokumentalny przemówienia z pierwszego filmu dźwiękowego Charliego Chaplina.

Marzenia senne i ukryte w głębinach podświadomości pragnienia wytwarzają w ludziach nowe osobowości, które chcą wyjść na światło dzienne. Moment budzenia się ze snu wywołuje u nich specyficzne uczucie zagubienia i strachu, ponieważ nie są w stanie stwierdzić swojej obecności w realnym świecie. Głębia podświadomości jest silniejsza od ich wszelkich realnych decyzji. W ich snach pojawiają się uczucia, które chcą wyjść z czeluści ich duszy. Choć sny są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania naszego ciała, to pokazują prawdopodobnie wszystko, czego bardzo pragniemy, o czym marzymy i również to, jak bardzo boimy się naszych lęków. Są bowiem odzwierciedleniem tego, czego o sobie nie wiemy lub z czego nie zdajemy sobie w pełni sprawę. W *Sky Boyu* następuje próba ukazania nas samych jako bezbronnych, zagubionych i naiwnych. Czy sny w pełni pokazują to, co czujemy? Czy w jakiś sposób podświadomość każdego z nas jest ze sobą połączona? Dlaczego tak bardzo boimy się punktu kulminacyjnego snu – upadku? Hana Walker-Brown stara się na te pytania odpowiedzieć, ukazując historię z kilku perspektyw, dzięki czemu tworzy spójny, choć wymagający zwiększonej uwagi obraz rzeczywistości snów i marzeń. Dziennikarka w fascynujący sposób przedstawia problem ekscytacji nieznanym i obcym,

wzbudzającym w nas poczucie strachu, lecz też pragnienia poznania. Dzieło przekazuje także zdanie psychoanalityków o snach, które pozwalają nam na poznanie zgromadzonej w nieświadomości mądrości, czyli pewnych wspomnień oraz życiowych doświadczeń, które nas kształtują i właściwie decydują o tym, kim jesteśmy. Główny bohater, Matt Constain, jest osobą, która na co dzień zajmuje się wykonywaniem akrobacji w powietrzu, natomiast niektórzy ludzie śnią o wykonywanych przez siebie akrobacjach, lataniu i spadaniu, jednak to wszystko jest jedynie zawarte w naszych marzeniach sennych.

W ten sposób autorka *Sky Boya* przedstawia relację między osobami, dla których marzenia senne stały się realną rzeczywistością, a ludźmi, którzy jedynie gromadzą pokłady pragnienia, by wykonać te czynności. Sen jest pewnym stanem zawieszenia oraz pomieszaniem zmysłów, szaleństwem, absurdem. To nieszkodliwa forma samotności i pozostania w fikcyjnym świecie oraz krajówka przed trudami codzienności. *Sky Boy* jest tym samym wartościowy artystycznie oraz społecznie. Odkrywa przed nami prawdę i kłamstwo, które łącznie zostały wytworzone przez nasze umysły. Unikalnie podchodzi do tematu, tworząc aurę tajemniczości, wyobcowania i wpływania na naszą wyobraźnię za pomocą poszczególnych dźwięków i głosów bohaterów. Dzieło posiada ciekawą formę, która jest umotywowana przez obraną narrację. Na samym początku wzbudza w odbiorcy mieszane uczucia, które są podyktowane m.in. brakiem znajomości języka angielskiego oraz wyszukaną strukturą dźwiękową, w której tworzywem jest zarówno cisza, jak i również głos, dźwięk oraz wybrane modyfikacje. W dziele budowane jest

napięcie poprzez umieszczenie w nim wypowiedzi, które wzajemnie się przeplatają i stanowią uzupełnienie wcześniejszych fragmentów dźwiękowych.

Sky Boy jest interesującym przykładem *feature*, który w szczególny sposób pokazuje osobowość każdego z nas. Hana Walker-Brown kreatywnie przedstawia portret Matta Constaina oraz pozostałych bohaterów, których historie są niejednoznacznie ukazane za pomocą zabawy fikcjonalnością i realnością. Odsluchanie *Sky Boya* wymaga poświęcenia uwagi, chęci oraz czasu. Dzieło jest złożone i wymaga skupienia od jego adresata. Tytułowy *Sky Boy* jest ucieleśnieniem ludzkich pragnień, które niekiedy są trudne do spełnienia i wykonania. Sen jest ucieczką od realności i powrotem do pragnienia, aby być kimś innym, być może lepszym i oryginalniejszym.

Marzenia senne przekładają się na naszą osobowość, decydują o tym, kim

Sky Boy

jesteśmy i kim możemy być.